

Slagelse Kommune

CVR-nr. 29 18 85 05

Revisionsberetning nr. 11

af 15. juni 2017

vedrørende revision af årsregnskabet 2016

EY

Building a better
working world

Indhold

1	Indledning	231
2	Konklusion på den udførte revision	231
3	Revisionsbemærkninger	231
3.1	Forhold, som har givet anledning til revisionsbemærkninger	231
3.2	Opfølgning på tidligere revisions bemærkninger	231
4	Ikke-korrigerede forhold	232
4.1	Ikke-korrigeret fejlinformation	232
5	Kommunens økonomi	233
5.1	Budget- og bevillingskontrol	233
5.2	Vurdering af kommunens økonomi	233
6	Forvaltningsrevision	234
6.1	Fokusrevision vedrørende servicelovens §§107 og 108	234
7	Revision af årsregnskabet for 2016	235
7.1	Årsregnskabets opbygning og indhold	235
7.2	Forretningsgange for regnskabsaflæggelsen	236
8	Redegørelse for revisionen	236
8.1	Risikovurdering	236
8.2	Risiko for besvigelser	236
8.3	Revision af forretningsgange og interne kontroller mv.	237
8.4	Revisionsmæssig gennemgang af it-sikkerheden	239
10	Balancen	241
10.1	Balance - aktiver	241
10.2	Balance - passiver	242
10.3	Garantier, eventualrettigheder og - forpligtelser	243
11	Øvrige forhold	243
11.1	Forsyningsvirksomheder	243
11.2	Indberetning til Forsyningssekretariatet mv.	243
12	Afgivne revisionsberetninger vedrørende 2016	244
13	Afsluttende oplysninger	244
13.1	Rådgivning og assistance	244
13.2	Begivenheder indtruffet efter balancedagen	244
13.3	Ledelsens regnskabsaflæggelse	244
13.4	Afsluttende oplysninger	245
15	Bilag 1 - Oversigt over revisionspåtegnede regnskaber og opgørelser for 2016	246

1 Indledning

Vi har revideret kommunens fremlagte årsregnskab for 2016, der udarbejdes efter kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv. Revisionen er afsluttet den 15. juni 2017, og vi har i tilknytning til revisionen læst regnskabsbemærkningerne.

Revisionen af årsregnskabet for 2016 har omfattet kommunens årsberetning samt de oversigter, bemærkninger og redegørelser, der skal udarbejdes i henhold til de gældende regler for regnskabsaflæggelsen.

Årsregnskabet udviser følgende hovedtal (mio. kr.):

	31/12 2016	31/12 2015
Regnskabsopgørelse (udgiftsbaseret)		
Driftsresultat	-19,7	-40,7
Resultat på det skattefinansierede område	155,2	83,6
Resultat af forsyningsvirksomheder	1,8	-3,3
Balance		
Aktiver i alt	5.299,7	5.675,2
Likvide beholdninger	-154,2	73,9
Egenkapital	2.294,8	2.362,9

2 Konklusion på den udførte revision

Vedtages årsregnskabet i den foreliggende form, og fremkommer der ikke under byrådets behandling og vedtagelse af årsregnskabet yderligere oplysninger, som kan påvirke årsregnskabet, vil vi afgive en påtegning på årsregnskabet uden forbehold, med et fremhævet forhold vedrørende budgettal, som ikke har været omfattet af revisionen.

3 Revisionsbemærkninger

Revisionsbemærkninger skal behandles af byrådet og fremsendes til tilsynsmyndigheden.

3.1 Forhold, som har givet anledning til revisionsbemærkninger

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger.

3.2 Opfølgning på tidligere revisions bemærkninger

Den afsluttende revision har omfattet opfølgning på eventuelle bemærkninger fra tidligere revisionsbesøg, herunder gennemgang af kommunens afgørelser med hensyn til fremsatte bemærkninger og efterlevelse af eventuelle berigtigelser.

I 2015 var anført følgende:

► *Manglende anlægsstyring*

I revisionsberetning nr. 7 fra 2014 var det anført, at der i flere anlægsregnskaber var meget præcis overholdelse af bevillinger, samt at der overføres anlægsudgifter til drift, således at anlægsbevillinger overholdes. Desuden var det vanskeligt at afstemme anlægsregnskaber til økonomisystemet.

På baggrund af revisionsberetningen fra 2014 har direktionen besluttet at foretage en gennemgang af anlægsstyringen i kommunen, som er forelagt revisionen. Kommunens egen gennemgang konstaterede følgende:

- ▶ At udgifter, som ligger ud over anlægsbevillingen og det afsatte rådighedsbeløb, i flere tilfælde er omposteret til drift.
- ▶ At det er kutyme, at anlægsbevillingen skal bruges fuldt ud eller udnyttes maksimalt. Det har i flere tilfælde betydet, at der er afholdt udgifter på anlægsprojektet, som ikke relaterer sig til bevillingen.
- ▶ Det er konstateret, at det er ren formalia at søge anlægsbevilling og aflægge anlægsregnskab. Beskrivelsen ved ansøgning om anlægsbevilling og aflæggelse af anlægsregnskab er derfor i mange tilfælde meget sparsom.
- ▶ Det er konstateret, at der på puljer, hvor anlægsudgifterne vedrører forskellige bygninger/omkostningssteder ikke har været rettet fokus på, om anlægsudgifterne blev konteret på de rigtige omkostningssteder.
- ▶ Det har generelt ikke været kutyme at søge bevillinger på indtægter, som relaterer sig til anlægsprojektet.

Direktionen har oplyst, at der er fokus på at forbedre anlægsstyringen i 2016. Der er planlagt kompetenceudvikling på området samt udarbejdelse af faglige vejledninger. Direktionen forventer en klar forbedring af anlægsstyringen i 2016.

Vores gennemgang af anlægsområdet har desuden vist manglende indregning af anlægsindtægt vedrørende salg af jord til Tystoftefonden på 5,9 mio. kr., som er solgt 31. december 2015, samt uoverensstemmelse mellem økonomisystem og aflagte anlægsregnskaber.

Samlet set giver ovenstående anledning til en revisionsbemærkning. Der følges op på revisionsbemærkningen ved revisionen af regnskab 2016.

3.2.1 Opfølgning på revisionsbemærkning 2016:

Center for Økonomi har i 2016 implementeret initiativer med henblik på at forbedre anlægsstyringen. Der er bl.a. udført kvalitetskontrol på alle aflagte anlægsregnskaber i 2016. Det er Center for Økonomis vurdering, at anlægsregnskaberne i al væsentlighed er aflagt korrekt.

Det er vores vurdering, at Center for Økonomis initiativer til at forbedre anlægsstyringen er hensigtsmæssige. Vores stikprøvevise gennemgang af anlægsregnskaber gav ikke anledning til bemærkninger.

På den baggrund lukker vi revisionsbemærkningen.

4 Ikke-korrigerede forhold

4.1 Ikke-korrigeret fejlinformation

I henhold til internationale revisionsstandarder skal vi informere om forhold, som ikke er korrigeret i det foreliggende årsregnskab, fordi ledelsen vurderer dem værende uvæsentlige både enkeltvis og samlet for årsregnskabet som helhed.

I forbindelse med vores revision har vi konstateret følgende forhold, som ikke er indarbejdet i det foreliggende udkast til årsregnskabet:

	mio. kr.
Fejlkontering på pantebreve	-2,7
Egenkapital	2,7

Ledelsen har over for os erklæret, at den anser effekten af den ikke-korrigerede fejlinformation, både enkeltvist og sammenlagt, som værende uvæsentlige for årsregnskabet.

Vi har ikke bemærkninger hertil.

5 Kommunens økonomi

5.1 Budget- og bevillingskontrol

Vi har stikprøvevist påset, om kommunens finansielle dispositioner er i overensstemmelse med det vedtagne budget, meddelte tillægsbevillinger og øvrige beslutninger af bevillingsmæssig karakter. Samtidig har vi undersøgt, om kommunens bevillingsniveauer er fastlagt i overensstemmelse med gældende regler.

mio. kr.	Budget	Korrigeret budget	Regnskab 2016	Overførsler til 2017
Skatter, tilskud og udligning	-4.855,3	-4.853,0	-4.854,3	
Økonomiudvalg	455,7	438,9	419,0	21,0
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	1.256,8	1.270,3	1.290,3	3,9
Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget	25,6	34,2	27,5	6,7
Handicap- og Psykiatriudvalget	383,4	379,5	385,0	-3,9
Kultur-, Fritids- og Turismeudvalget	102,7	101,3	94,0	7,3
Landdistrikts-, Teknik- og Ejendomsudvalget	347,0	391,3	386,1	4,9
Sundheds- og Seniorudvalget	1.013,4	1.022,8	1.037,3	-14,1
Uddannelsesudvalget	1.190,1	1.215,3	1.194,7	22,0
Driftsudgifter i alt	4.774,7	4.853,6	4.833,9	47,8

Konklusion

Det er vores opfattelse, at Slagelse Kommune fører en betryggende økonomistyring, der skal sikre budgetoverholdelse. Mindreforbruget i forhold til korrigeret budget er 20,3 mio. kr., svarende til 0,4 %.

Overførsel af driftsmidler til 2017 er opgjort til 47,8 mio. kr.

Nettoanlægsudgifter udviser et mindreforbrug i forhold til korrigeret budget på 96,9 mio. kr. på det skattefinansierede område. Der er redegjort for mindreforbruget i regnskabsbemærkningerne til de politiske udvalg. Vi har ikke bemærkninger hertil.

5.2 Vurdering af kommunens økonomi

Vi har foretaget en vurdering af kommunens økonomi med udgangspunkt i det realiserede regnskabsresultat i 2016 og budget 2017.

Resultatet af ordinær drift, inkl. renter, på det skattefinansierede område i regnskab 2016, udviser et overskud på 19,7 mio. kr. Afdrag på lån har i 2016 udgjort 60,0 mio. kr. Det økonomiske råderum til ikke-låneberettigede anlægsudgifter udgør således -40,3 mio. kr. i 2016. I 2016 er der nettoanlægsudgifter på 169,8 mio. kr.

Kassebeholdningen, målt i forhold til kassekreditreglen som 365-dages gennemsnittet, er faldet fra 395,4 mio. kr. ultimo 2015 til 226,2 mio. kr. ultimo 2016.

Budgettet for 2017 viser et overskud på den skattefinansierede ordinære drift, inkl. renter, på 112,7 mio. kr., nettoanlægsudgifter 125,8 mio. kr. og afdrag på lån på 58,7 mio. kr. Der budgetteres med lånoptagelse på 59,4 mio. kr. inkl. ældreboliger og et likviditetsforbrug på 14,3 mio. kr.

Konklusion

Det er vores vurdering, at Slagelse Kommune er meget opmærksom på behovet for, at driften skal generere et økonomisk råderum til afdrag på lån og til ikke-låneberettigede anlæg, og at kommunen har en god likviditet. Økonomien og likviditeten vil være under pres i de kommende år, og fortsat fokus på at skabe økonomisk råderum til anlæg og afdrag på lån er derfor vigtigt.

6 Forvaltningsrevision

Som revisor for Slagelse Kommune skal vi udføre revisionen i overensstemmelse med god offentlig revisionskik. Det betyder, at vi skal udføre løbende forvaltningsrevision med det formål at påse, at Slagelse Kommune har udvist skyldige økonomiske hensyn.

Forvaltningsrevisionen er udført som en integreret del af den finansielle revision på udvalgte områder. Vores forvaltningsrevision har stikprøvevist omfattet gennemgang af systemer, interne kontroller, transaktioner og analyser. Herudover har vi udført forvaltningsrevision på udvalgte fokusområder.

Forvaltningsrevisionen omfatter følgende aspekter:

- ▶ Sparsommelighed - Om pengene anvendes bedst muligt ud fra en vurdering af kvalitet, pris mv.
- ▶ Produktivitet - Om der er optimalt forhold imellem ressourceanvendelsen og udbytte.
- ▶ Effektivitet - I hvilket omfang man har nået de mål og udløst de virkninger, som var tilsigtet.
- ▶ Økonomistyring - Om de styringsprocesser, ledelsen har iværksat med henblik på at udnytte ressourcerne og tilrettelægge aktiviteterne, så organisationens målsætning opfyldes bedst muligt.

Konklusion

Vores revision har i al væsentlighed ikke givet os anledning til at konkludere, at kommunen ikke har taget skyldige økonomiske hensyn.

6.1 Fokusrevision vedrørende servicelovens §§107 og 108

6.1.1 Formål

Det overordnede formål med forvaltningsrevisionen er at undersøge, om der i Slagelse Kommunes forvaltning af Servicelovens §§ 107 og 108 tages skyldige økonomiske hensyn, dvs. om der fokuseres på:

- ▶ **Sparsommelighed** - de styringsprocesser ledelsen har iværksat med henblik på at udnytte ressourcerne og tilrettelægge aktiviteterne, så organisationens målsætning opfyldes bedst muligt.
- ▶ **Effektivitet** - i hvilket omfang har man nået de mål - udløst de virkninger - som var tilsigtet herunder bl.a. kvalitetsstyring
- ▶ **Produktivitet** - er der et optimalt forhold imellem ressourceanvendelsen og udbytte.

Det er gennem økonomistyringen, at det skal sikres, at disse skyldige økonomiske hensyn bliver taget, og det er derfor af afgørende betydning, at økonomistyringen er velfungerende.

Vi undersøger derfor nogle af de styringsprocesser, ledelsen har iværksat med henblik på at udnytte ressourcerne og tilrettelægge aktiviteterne, så kommunens administration af Servicelovens §§ 107 og 108 håndteres på den mest effektive område.

Forvaltningsrevisionen vil fokusere på følgende forhold:

- ▶ Kortlægning af udviklingen i antal sager sammenholdt med forbrug på §§ 107, 108 og 85
- ▶ Gennemgang af kommunens prognose- og budgetredskaber/-modeller
- ▶ Sagsgennemgang med henblik på at afdække, hvor sagen kommer fra - og dermed muligheden for at forudse den tilknyttede udgift - dels for at gennemgå evt. overdækning/overlap i ydelser mellem §§ 107/108 og § 85
- ▶ Gennemgang af økonomisk udvikling blandt borger top 10 (dyreste sager)

6.1.2 Konklusion

Det er vores samlede konklusion, at Slagelse Kommune overordnet set har en velfungerende administration og økonomistyring af udgifter knyttet til Servicelovens §§ 107 og 108. Området er organiseret i en BUM-model, hvor der er klar adskillelse af bestillerfunktionen (de to myndighedsenheder) og udførerfunktionerne (virksomhederne).

Vi har hæftet os ved følgende:

Udvikling i antal sager sammenholdt med forbrug på §§ 107, 108 og 85

- ▶ I 2014 og 2015 blev botilbud i almene boliger § 105 med bostøtte efter § 85 konteret under § 107 eller § 108. I 2016 blev konteringspraksis ændret, så botilbud efter §§ 105/85 blev konteret under § 85 (funktion 05.32.33 grp. 004). Dette gør det svært at sammenligne eller tolke udviklingen i antal opgjorte sager.
- ▶ Hvis de gennemsnitlige udgifter pr. sag opgøres, ses der et generelt fald for både § 107 og § 108.
- ▶ Ud af 171 borgere, der er visiteret efter § 107 i 2016, er der i alt 42, som også modtager hjælp efter § 85. Udgiften hertil udgør i 2016 ca. 10,2 mio. kr.
- ▶ Ud af 176 borgere, der er visiteret efter § 108 i 2016, er der i alt 36, som også modtager hjælp efter § 85. Udgiften hertil udgør i 2016 ca. 9,6 mio. kr. Den samlede udgift til § 85 udgør i 2016 ca. 111 mio. kr.
- ▶ Vi har forstået, at Slagelse Kommune løbende foretager kvalitetssikring af sagsstammerne på området

Det er vores vurdering, at Slagelse Kommune har et løbende fokus på udviklingen af antal sager og kvalitet i sagsstammerne.

Økonomisk udvikling blandt borger top 10 (dyreste sager)

Overordnet set synes der at være progression i sagerne, dvs. at der sker et samlet fald i udgifterne til de specifikke personer.

Kommunens prognose- og budgetredskaber/-modeller

- ▶ På de undersøgte områder benyttes pris x mængde-princippet. Dette giver mulighed for at holde fokus på både pris og mængde indenfor de § områder, hvor denne budgetmodel anvendes.
- ▶ Der foretages månedsvis aktivitetsrapportering, der danner grundlag forventede aktiviteter og gennemsnitspriser for kommende budgetår.
- ▶ Herudover samarbejdes der med Center for Børn og Familie og Center for Handicap og Psykiatri vedrørende tilgang af sager.

Det er vores vurdering, at Slagelse Kommune med de nuværende modeller har gode forudsætninger for at styre økonomien på området.

Sagsgennemgang

Vi har som et led i forvaltningsrevisionen gennemgået 6 borgersager. Gennemgangen af sagerne, har ikke givet anledning til bemærkninger.

7 Revision af årsregnskabet for 2016

7.1 Årsregnskabet opbygning og indhold

Vi har undersøgt, om kommunens regnskabsaflæggelse er foretaget i overensstemmelse med formkravene i gældende regler fra Økonomi- og Indenrigsministeriet. Den talmæssige korrekthed og sammenhængen mellem regnskabet og de enkelte posteringer er kontrolleret ved brug af det foreliggende regnskabsmateriale.

Det er stikprøvevist påset, om regnskabet udgifter og indtægter har hjemmel i de vedtagne bevillinger, og om de er i overensstemmelse med gældende love og bestemmelser samt indgåede kontrakter mv.

Vi har påset, om de opførte aktiver og passiver i balancen har været undergivet fornøden kontrol. Endvidere har vi undersøgt, om de forpligtelser, bl.a. garantiforpligtelser, eventualrettigheder og leasingaftaler, der os bekendt påhviler kommunen, er korrekt registreret.

Endelig er det i forbindelse med regnskabsafslutningen stikprøvevist påset, om mellemværender med eksterne institutioner, forsyningsvirksomheder mv., som kommunen fører regnskab for, er korrekt opgjort.

Via substansbaseret revision har vi supplerende indhentet dokumentation for udvalgte enkeltposter i regnskabet og for lovligheden heraf. De typisk anvendte metoder har her været afstemninger, analyser af konti, fysisk kontrol, efterregning, stikprøvevis kontrol af bilag samt gennemgang af skriftlige aftaler.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunens regnskabsaflægning i al væsentlighed er foretaget i overensstemmelse med formkravene udmeldt af Økonomi- og Indenrigsministeriet.

7.2 Forretningsgange for regnskabsaflægningen

Kommunens forretningsskema vedrørende regnskabsaflægning er gennemgået. Ved gennemgangen har vi vurderet, om kommunen i tilstrækkelig grad sikrer korrekt regnskabsaflægning ved hjælp af procedurer, ansvarsplacering og ledelsestilsyn, herunder anvendelse af materialeplaner og andre styrings-systemer.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunens forretningsskema vedrørende regnskabsaflægningen generelt er betryggende og med til at sikre en korrekt regnskabsaflægning.

8 Redegørelse for revisionen

Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision samt god offentlig revisionsetik. Revisionens formål og omfang samt ansvaret for regnskabsaflægningen er omtalt i vores revisionsprotokollat af 9. august 2013.

8.1 Risikovurdering

Med henblik på at opdatere vores forståelse og kendskab til kommunen og dens omgivelser samt vurdere risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, har vi med den daglige ledelse drøftet risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet og de af ledelsen iværksatte tiltag til styring heraf, herunder med henblik på at forebygge, opdage og korrigere fejl.

Vi har i den forbindelse vurderet de overordnede kontroller og kontrollerne inden for udvalgte væsentlige regnskabsområder.

På baggrund af risikovurderingen og vurderingen af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet har vi fastlagt den overordnede revisionsplan for 2016.

Vi har udarbejdet revisionsplanen med henblik på at reducere risikoen for, at vi ikke identificerer væsentlig fejlinformation i årsregnskabet til et acceptabelt lavt niveau.

Med henblik på at udføre en effektiv revision har vi valgt at basere hovedvægten af vores revision på systembaseret revision, hvor vi har vurderet de af ledelsen etablerede registrerings-systemer og forretningsskema samt ved stikprøver testet de interne kontroller.

Herudover har vi foretaget substansbaseret revision, hvor vi ved stikprøver har testet poster i resultatopgørelse, balance, noter og andre krævede oplysninger mv. til eksternt og anden dokumentation, samt udført substansanalytisk revision. Ved substansanalytisk revision foretages en vurdering af udvalgte regnskabsposter gennem analyse af forventelige sammenhænge mellem både finansielle og ikke-finansielle oplysninger.

8.2 Risiko for besvigelser

Vi har planlagt og udført vores revision for at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation som følge af besvigelser eller fejl.

Vi har ikke under vores revision konstateret forhold, der kunne indikere eller vække mistanke om besvigelser af betydning for informationerne i årsregnskabet.

Kommunaldirektøren har oplyst, at kommunens forretningsgange og interne kontroller inden for de væsentlige områder efter dennes opfattelse anses for dækkende og velfungerende til imødegåelse af risikoen for besvigelser, herunder at der eksisterer passende funktionsadskillelse.

Kommunaldirektøren har endvidere oplyst, at der er igangværende undersøgelser af besvigelser, som dog ikke vurderes at have væsentlig indflydelse på kommunens samlede regnskab.

Vi er i øvrigt ikke i forbindelse med vores revision blevet bekendt med overtrædelser af regnskabslovgivningen eller anden lovgivning, der kan have væsentlig indvirkning på årsberetningen.

8.3 Revision af forretningsgange og interne kontroller mv.

Revisionen af forretningsgange og interne kontroller har til formål at undersøge og vurdere, om kommunens rapporteringssystemer, forretningsgange og interne kontroller fungerer forsvarligt.

Formålet er at påse, hvorvidt der forefindes korrekte, valide og rettidige regnskabsregistreringer som grundlag for regnskabsaflæggelsen.

Revisionen har været rettet mod forretningsgange og interne kontroller, hvor der er en risiko for væsentlige fejl og mangler i årsregnskabet.

I det følgende har vi omtalt forhold, som vi vurderer, bør komme til byrådets kendskab.

8.3.1 Eftersyn

Uanmeldt beholdningseftersyn

Vi har den 21. september 2016 foretaget uanmeldt beholdningseftersyn.

Som led i eftersynet er kommunens likvide beholdninger, værdipapirer samt udvalgte finansielle mellemværender stikprøvevist påset afstemt til eksterne kontoudtog modtaget fra pengeinstitutter mv.

Formålet er at påse tilstedeværelsen af de likvide beholdninger samt vurdere og efterprøve, hvorvidt bestemmelserne i kommunens kasse- og regnskabsregulativ vedrørende afstemninger er implementeret og efterlevet.

Det er endvidere påset, at likvide midler er anbragt lovligt i henhold til styrelsesloven § 44.

Konklusion

Vores revision viste, at de likvide aktiver var til stede på eftersynstidspunktet.

Det er vores vurdering, at likvide midler er anbragt lovligt i henhold til styrelsesloven § 44.

Det er endvidere vores vurdering, at bestemmelserne i kommunens kasse- og regnskabsregulativ vedrørende afstemninger i al væsentlighed er efterlevet.

8.3.2 Drifts- og anlægsudgifter

Vi har gennemgået og stikprøvevis efterprøvet kommunens nøglekontroller i forbindelse med afholdelse af drifts- og anlægsudgifter. Vores revision er udført ved interviews samt ved dokumentation for de udførte kontroller i henhold til kommunens regler for økonomistyring og ledelsestilsyn og bilag, herunder elektroniske og manuelle kontroller i Prisme.

Følgende interne kontroller er stikprøvevis efterprøvet:

- ▶ Oprettelse og ændringer i kreditoroplysninger i Prisme
- ▶ Kontrol af brugere med særlige rettigheder i Prisme
- ▶ Beløbsgrænse for godkendelse
- ▶ Ledelsestilsyn og bilagskontrol

- ▶ Intern Revisions kontrol af decentrale enheder
- ▶ Budgetopfølgning
- ▶ Fuldmagter og betalingskort

Regler for Økonomistyring og Ledelsestilsyn

I 2016 er der besluttet nye Regler for Økonomistyring og Ledelsestilsyn i forbindelse med omstrukturering af kommunens administrative funktioner. Vi har ikke bemærkninger hertil.

Vi anbefaler, at der til Regler for Økonomistyring og Ledelsestilsyn udarbejdes bilag, der fastlægger proces, ansvar, og dokumentationskrav til den politiske budgetopfølgning.

Intern Revisions kontrol af decentrale enheder

Efter gennemgang af udleveret mappe vedrørende besøg på decentrale institutioner er det vores vurdering, at materialet giver en god dokumentation for de udførte eftersyn foretaget af Intern Revision. Det vurderes, at handlingerne er relevante og dækkende.

I 2016 er kun 14 ud af 20 planlagte revisionsbesøg udført, hvilket, efter det oplyste, skyldes ubesat stilling i Intern Revision og øget rådgivning og assistance til Administrativ Service i forbindelse med opstart. Efterslæbet forventes indhentet i 2017.

Intern Revision har konstateret, at ikke alle decentrale enheder overholder retningslinjerne for opbevaring af beboermidler. Der er særligt udfordringer i forbindelse med personalets adgang til beboeres hævekort og pinkoder. Intern Revision rådgiver de decentrale institutioner om korrekt håndtering af beboermidler, således at man sikrer beboernes midler bedst muligt samt så vidt muligt sikrer medarbejderne mod uberettiget mistanke om svig.

Fuldmagter og betalingskort

Vores gennemgang viste, at en medarbejder havde alenefuldmagt til en af kommunens bankkonti. Alenefuldmagten er slettet den 21. december 2016.

Desuden har kommunen ca. 1.200 Eurocards. Det er oplyst, at der er trækingsret på 10 t.kr. pr. måned. Godkendelse af Eurocard betalinger kan foretages af underordnet.

Vi anbefaler, at kreditkortbetalinger godkendes af overordnet eller sideordnet.

Konklusion

Vores revision viste, at de interne kontroller generelt er designet og implementeret betryggende, under hensyntagen til ovenstående forhold og kommentarer.

8.3.3 Lønudgifter

Vi har gennemgået og efterprøvet kommunens nøglekontroller i forbindelse med lønudbetaling.

Følgende interne kontroller er stikprøvevist efterprøvet:

- ▶ Adgangsrettigheder i SD-Løn
- ▶ Central kontrol af oprettelse og ændring af medarbejdere i SD-løn
- ▶ Indberetning på eget cpr-nr.
- ▶ Personer med særlige rettigheder i lønsystem
- ▶ Beløbsgrænser i SD-løn

Konklusion

Vores revision viste, at de interne kontroller generelt er designet og udført betryggende. Dog har gennemgangen, for så vidt angår den centrale kontrol, givet anledning til enkelte kommentarer vedrørende manglende arkivering af dokumentation.

8.4 Revisionsmæssig gennemgang af it-sikkerheden

Gennemgangen har haft til formål at undersøge og vurdere, hvorvidt Slagelse Kommune har etableret passende generelle it-kontroller. Ved vores vurdering af de generelle it-kontroller tager vi udgangspunkt i en vurdering af væsentlighed og risiko for de enkelte dele af kommunens it-anvendelse. I relevant omfang anføres desuden prioriterede anbefalinger til en styrkelse af sikkerheden.

Arbejdets udførelse og omfang

Arbejdet er tilrettelagt med udgangspunkt i vores kendskab til den kommunale it-anvendelse og den konkrete opgavevaretagelse, herunder omfanget af ikke-lokalt afviklede systemer.

Gennemgangen har omfattet kontroller i Windows-miljøet, løn og økonomisystemet samt kontroller, der omfatter generiske områder. Der er ikke tale om en fuld gennemgang af de enkelte områder, men kun tale om gennemgang af de kontroller, der er væsentlige i forhold til regnskabsafregningen.

Gennemgangen har omfattet følgende hovedområder:

- ▶ It-sikkerhedspolitik og organisatoriske forhold
- ▶ Driftsafvikling, inkl. overvågning
- ▶ Change Management
- ▶ Adgang til systemer og data
- ▶ Sikkerhedskopiering

Gennemgangen er blandt andet udført som interviews med de ansvarlige kontaktpersoner samt gennemgang af udleveret materiale.

Gennemgangen har som følge af sit formål alene omfattet test til verifikation af de modtagne oplysninger om forretningsgangene og interne kontroller. Efterprøvning af kontrollernes funktion og effektivitet, og om de har fungeret i hele den relevante periode, er kun foretaget på udvalgte områder.

Vores væsentlige kommentarer og anbefalinger er afslutningsvis gennemgået og drøftet med it-afdelingens ledelse og kommunens it-sikkerhedsfunktion

Slagelse Kommune har outsourcet en del af deres it-faciliteter til Silkeborg Data samt Fujitsu. Følgende er outsourcet:

- ▶ Driftsafvikling, inkl. overvågning
- ▶ Sikkerhedskopiering
- ▶ Change Management

Ansvar for de outsourcete it-faciliteter påhviler fortsat Slagelse Kommune.

Slagelse Kommune har modtaget en revisorerklæring fra Silkeborg Data samt Fujitsu. Vi har gennemgået de modtagne erklæringer, og har fundet dem dækkende for de outsourcete ydelser.

Vores revision i relation til de outsourcete ydelser har ikke givet anledning til bemærkninger.

Konklusion

Slagelse Kommunes primære it-systemer, herunder økonomi- og lønsystem, er outsourcet til serviceleverandører, hvorfra kommunen har modtaget systemrevisorerklæringer, som dokumenterer, at de generelle it-kontroller hos serviceleverandørerne til understøttelse af kontroller i de nævnte it-systemer har fungeret betryggende i 2016.

Vi har gennemgået de modtagne erklæringer og har fundet dem dækkende for de outsourcete ydelser. Vores revision i relation til de outsourcete ydelser har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger.

Vi har herudover foretaget revision af de hos Slagelse Kommune etablerede generelle it-kontroller til kontrol og beskyttelse af it-systemer og data. Vores revision af de generelle it-kontroller har på enkelte områder givet anledning til anbefalinger om styrkelse af kontrollerne.

Det er vores samlede vurdering, at de generelle it-kontroller overordnet set er effektive og understøtter vores finansielle revision.

9 Årsregnskabet

9.1.1 Lønninger og vederlag

Formål

Vi har i forbindelse med vores revision gennemgået og drøftet de etablerede forretningsgange med ledelsen af lønadministrationen. Vi har stikprøvevis efterprøvet dokumentation, beregning og udbetaling af lønninger og vederlag.

Vi har ved revisionen undersøgt kommunens forretningsgange mv. i forhold til interne kontroller ved anvendelse af lønsystemet.

Det er undersøgt, om lønsystemet er afstemt til regnskabet. Det er endvidere påset, at de til SKAT afgivne oplysninger om løn mv. er afstemt, ligesom det er kontrolleret, at tilbageholdt A-skat mv. er afstemt.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at afstemningen af løn, herunder afstemning til SKAT er korrekt udarbejdet, og at lønninger er korrekt optaget i regnskabet.

9.1.2 Skatter

Vi har kontrolleret, at de indtægtsførte skatter er i overensstemmelse med de af Økonomi- og Indenrigsministeriet meddelte oplysninger.

Endvidere har vi påset, at skatterne er bogført og periodiseret korrekt i overensstemmelse med gældende regler.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at skattebeløbene i al væsentlighed er korrekt optaget i regnskabet.

9.1.3 Tilskud og udligning

Tilskud og udligning er sammenholdt med de af Økonomi- og Indenrigsministeriet udarbejdede opgørelser.

Vi har endvidere stikprøvevis undersøgt, om kommunens kontering er i overensstemmelse med konteringsreglerne.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at tilskuds- og udligningsbeløb i al væsentlighed er optaget korrekt i regnskabet.

9.1.4 Den kommunale købsmomsordning

Vi har ved den afsluttende revision fokuseret på kommunens administration af området, hvor vi har påset, at opgørelsen af købsmomsrefusion er udarbejdet efter gældende regler.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at opgørelsen af købsmomsrefusion er korrekt udarbejdet, og at refusion fra udligningsordningen i al væsentlighed er korrekt optaget i regnskabet.

9.1.5 Anlægsvirksomhed

Vi har undersøgt kommunens regler vedrørende aflæggelse af anlægsregnskaber, herunder hvorvidt gældende lovgivning i forhold til aflæggelsen følges.

Der aflægges særskilte anlægsregnskaber, såfremt der fra Økonomi- og Indenrigsministeriet er fastsat krav herom.

I modsat fald aflægges anlægsregnskabet som en integreret del af kommunens samlede årlige regnskabsaflæggelse.

Konklusion

Det er vores vurdering, at kommunen i al væsentlighed har forelagt anlægsregnskaber for afsluttede anlægsprojekter i 2016 i overensstemmelse med kommunens retningslinjer og gældende lovgivning.

9.1.6 Lånoptagelse

Vi har gennemgået kommunens procedure for lånoptagelse og lånerammeopgørelse for bl.a. at påse, at denne følger Økonomi- og Indenrigsministeriets regler på området.

Endvidere har vi påset, at den udarbejdede opgørelse over lånerammen kun indeholder kategorier af udgifter og beløbsstørrelser, som kan medtages, jf. lånebekendtgørelsen med tilhørende fortolkninger.

Konklusion

Kommunens lånerammeberegning og lånoptagelse er i al væsentlighed i overensstemmelse med gældende regler.

9.1.7 Overholdelse af kassekreditreglen

Kommunen skal overholde lånebekendtgørelsens bestemmelser, således at kommunens likviditet, opgjort efter kassekreditreglen, altid skal være positiv. Det betyder, at kommunens gennemsnitlige daglige kassebeholdning, beregnet for de sidste 365 dage, ikke må være negativ.

Konklusion

Pr. udgangen af 2016 opfylder kommunen denne bestemmelse, da den gennemsnitlige kassebeholdning har været positiv for hele 2016.

10 Balancen

Vi har vurderet kommunens anvendte regnskabspraksis og de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn på væsentlige områder.

I det følgende har vi kort kommenteret anvendt regnskabspraksis på væsentlige områder, væsentlige regnskabsmæssige skøn samt vores revision heraf.

10.1 Balance - aktiver

10.1.1 Materielle og immaterielle anlægsaktiver

Vi har stikprøvevist påset, at de i kommunens balance registrerede anlægsaktiver (grunde og bygninger, tekniske anlæg mv., inventar og anlæg under udførelse) er indregnet og målt i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis og underliggende dokumentation.

Konklusion

De materielle anlægsaktiver er i al væsentlighed fundet indregnet og målt i overensstemmelse med reglerne.

10.1.2 Finansielle anlægsaktiver

Vi har påset, at væsentlige beholdninger er afstemt pr. 31. december 2016 med ekstern dokumentation.

Konklusion

De finansielle poster er i al væsentlighed fundet indregnet i overensstemmelse med reglerne og i overensstemmelse med ekstern dokumentation.

10.1.3 Likvide beholdninger

Vi har påset, at væsentlige beholdninger er afstemt pr. 31. december 2016 med årsopgørelser fra pengeinstitutter samt modtagne engagementsforespørgsler.

Konklusion

De likvide beholdninger er i al væsentlighed fundet optaget i overensstemmelse med ekstern dokumentation.

10.1.4 Omsætningsaktiver

Vi har stikprøvevist påset, at de i kommunens balance registrerede andre omsætningsaktiver end likvide beholdninger (fysiske anlæg til salg, tilgodehavender) er indregnet og målt i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis og underliggende dokumentation. Stikprøvekontrollen er foretaget med hovedvægt på væsentlige poster og poster med høj risiko for fejl.

Konklusion

Det er vores vurdering, at kommunen har registreret de relevante aktiver, og at de i al væsentlighed er indregnet og målt i overensstemmelse med gældende regler og beslutninger.

10.2 Balance - passiver

10.2.1 Egenkapital

Vi har påset, at kommunen har registreret og klassificeret egenkapitalen korrekt og i overensstemmelse med Økonomi- og Indenrigsministeriets regelsæt og kommunens regnskabspraksis mv.

Konklusion

Det er vores vurdering, at egenkapitalen i al væsentlighed er optaget korrekt i regnskabet.

10.2.2 Hensatte forpligtelser

Vi har vurderet kommunens dokumentation for opgørelse af hensatte forpligtelser vedrørende pensionsforpligtelser.

Vi har påset, at forpligtelserne er opgjort i overensstemmelse med gældende bestemmelser.

Konklusion

De hensatte pensionsforpligtelser er i al væsentlighed fundet optaget i overensstemmelse med reglerne og i overensstemmelse med ekstern dokumentation.

10.2.3 Kortfristede gældforpligtelser

Vi har stikprøvevist påset afstemninger for de kortfristede gældsforpligtelser til underliggende dokumentation.

Konklusion

Gældsforpligtelserne er i al væsentlighed fundet optaget i overensstemmelse med reglerne og i overensstemmelse med underliggende dokumentation.

10.2.4 Langfristede gældsforpligtelser

Vi har afstemt saldoen på de langfristede gældsforpligtelser til underliggende dokumentation.

Vi har endvidere vurderet kommunens forretningsgange for registrering af leasede aktiver og leasingforpligtelsen. Herunder er det påset, at kommunen har foretaget en vurdering af, hvorvidt leasingaftalerne er operationelle eller finansielle.

Konklusion

De langfristede gældsforpligtelser er i al væsentlighed fundet optaget i overensstemmelse med reglerne og i overensstemmelse med ekstern dokumentation.

10.3 Garantier, eventualrettigheder og - forpligtelser

Vi har påset, at årsregnskabet indeholder en fortegnelse over kommunens kautions- og garantiforpligtelser, og at fortegnelsen også omfatter andre forpligtelser og rettigheder, som eventuelt kan blive aktuelle.

Endelig har vi påset, at væsentlige finansielle forpligtelser i forbindelse med lejeaftaler eller operationel leasing fremgår af fortegnelsen.

Konklusion

Det vores vurdering, at fortegnelsen i al væsentlighed er udarbejdet i overensstemmelse med reglerne og i overensstemmelse med ekstern dokumentation.

11 Øvrige forhold

11.1 Forsyningsvirksomheder

Forsyningsvirksomhederne skal "hvile i sig selv". Det vil sige, at indtægter og udgifter over en årrække skal balancere. Forsyningsvirksomhederne betragtes således som eksterne i forhold til de øvrige kommunale aktiviteter.

Forsyningsområdet omfatter hovedsageligt renovation.

Vi har ved revisionen stikprøvevist påset, at

- ▶ mellemværenderne med forsyningsvirksomhederne er korrekt optaget i balancen

Konklusion

Det er vores vurdering, at den samlede økonomiske styring af forsyningsområdet er indrettet med henblik på at opfylde lovkrav og byrådets beslutninger samt at sikre, at de etablerede forretningsgange på væsentlige områder er betryggende i kontrolmæssig henseende og tilrettelagt hensigtsmæssigt.

Forsyningsområdet har i 2016 haft et underskud på 1,8 mio. kr. mod et korrigeret budgetteret underskud på 4,5 mio. kr. Samlet har man således ultimo 2016 en gæld til forsyningsområdet på 32,7 mio.kr. I 2017-2020 har forsyningsområdet budgetteret med underskud på 30,1 mio. kr., således at mellemregningen nedbringes. Resultatet af forsyningsområdet skal over tid balancere.

11.2 Indberetning til Forsyningssekretariatet mv.

De tidligere kommunale forsyningsvirksomheder på vand- og spildevandsområdet er pr. 1. januar 2010 omdannet til aktieselskaber med 100 % kommunalt ejerskab.

Vi har foretaget revision af kommunens indberetning i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1212 af 14. oktober 2010 om kommuners indberetninger og erklæringer efter lov om kommuners afståelse af vandforsyninger eller spildevandsforsyninger for 2016.

Vi har som led i vores arbejde kontrolleret rigtigheden og fuldstændigheden af kommunens indberetning og erklæring efter bekendtgørelsens § 2, og herunder undersøgt, om de i revisionsinstruksens punkt 5.a anførte forhold har givet anledning til indberetning af uddeling eller vederlag.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at det udførte arbejde giver et tilstrækkeligt grundlag for vores konklusion.

Det udførte arbejde har givet anledning til følgende forbehold:

"Der er på tidspunktet for afgivelsen af denne erklæring ikke aflagt årsregnskab for 2016 for SK Forsyning A/S med tilhørende datterselskaber og Slagelse Kommune. Vi har derfor ikke et fuldstændigt grundlag for at udtale os om registreringspligtige uddelinger og vederlag.

Vejbidraget for 2016 er foreløbigt fastsat til 6 % af forventede investeringer i kloakledningsanlæggene for 2016. Der foreligger ikke dokumentation for, at dette modsvarer de faktiske omkostninger. Vi tager derfor forbehold for den mulige indvirkning heraf."

Ovenstående forbehold er gældende i alle kommuner, idet erklæringen skal afgives på et tidspunkt, hvor hverken kommunernes eller vandselskabernes regnskaber er udarbejdet.

12 Afgivne revisionsberetninger vedrørende 2016

Vi har i 2016 afgivet følgende delberetninger:

- ▶ Beretning nr. 10 vedrørende revision af de sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion mv.

13 Afsluttende oplysninger

13.1 Rådgivning og assistance

Vi har siden vores beretning af 16. juni 2016, ud over lovpligtig revision, udført assistanceopgave vedrørende genberegning af fleksløntilskud.

13.2 Begivenheder indtruffet efter balancedagen

Til sikring af, at væsentlige begivenheder efter regnskabsårets udløb er præsenteret korrekt i årsregnskabet har ledelsen gennemgået og vurderet begivenheder indtruffet efter balancedagen. Ledelsen har oplyst, at der efter dens opfattelse ikke er indtruffet begivenheder efter balancedagen, som ikke er indarbejdet og tilstrækkeligt oplyst i årsregnskabet.

Vi er ikke under vores gennemgang blevet bekendt med begivenheder, som i væsentlig grad påvirker årsregnskabet 2016, og som ikke er indarbejdet og tilstrækkeligt oplyst i årsregnskabet.

13.3 Ledelsens regnskaberklæring

I forbindelse med regnskabsaflæggelsen har vi indhentet en skriftlig erklæring fra ledelsen om forhold af væsentlig betydning for årsregnskabet, og hvor vi har vurderet et behov herfor.

Den skriftlige erklæring omfatter årsregskabets indhold, herunder oplysninger om pantsætninger og sikkerhedsstillelser, garantistillelser, retssager, besvigelser, begivenheder efter balancedagen, oversigt over ikke-korrigerede forhold samt andre områder, hvor det er vanskeligt at opnå et revisionsbevis.

Den modtagne regnskaberklæring har ikke givet anledning til bemærkninger.

13.4 Afsluttende oplysninger

Vi kan afslutningsvist oplyse,

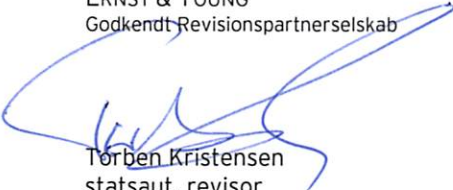
at vi opfylder de i lovgivningen indeholdte uafhængighedsbestemmelser, og

at vi har modtaget alle de oplysninger, der er anmodet om.

København, den 15. juni 2017

ERNST & YOUNG

Godkendt Revisionspartnerselskab

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Torben Kristensen', is written over the printed name and title.

Torben Kristensen
statsaut. revisor

15 Bilag 1 - Oversigt over revisionspåregnede regnskaber og opgørelser for 2016

Vi har revideret og påtegnet følgende specialregnskaber, opgørelser og indberetninger:

- ▶ Indberetning iht. lov om kommuners indberetninger efter lov om kommuners afståelse af vandforsyninger eller spildevandsforsyninger for 2016
- ▶ Indberetning iht. lov om kommuners indberetninger efter elforsyningslovens §§ 37 og 37a og varmemforsyningslovens §§ 23 l og 23 m for 2015
- ▶ Saldoopgørelse af momsrefusion ultimo regnskabsåret 2016
- ▶ Restafregning for 2. halvår 2016 vedrørende boliglån
- ▶ Endelig restafregning vedrørende statsrefusion 2016
- ▶ Endelig restafregning vedrørende statsrefusion for integrationsydelse 2016
- ▶ Refusionsopgørelse vedrørende særligt dyre enkeltsager 2016
- ▶ Byfornyelse, refusionsopgørelse 2015
- ▶ Erklæring om kommunens indberetning i, og administration af informations- og forvaltningssystemet BOSSINF-STB for 2015
- ▶ Indberetning til Feriefonden af ikke-udbetalt feriegodtgørelse og løn under ferie eller ferietillæg for perioden 1. maj 2015 til 30. april 2016
- ▶ Enhedstimerregnskab Slagelse Brandvæsen 2016
- ▶ Enhedstimerregnskab Korsør Ungdomsbrandkorps 2016
- ▶ Enhedstimerregnskab Slagelse Firebirds 2016
- ▶ Regnskab for Slagelse Sprogcenters kvartalsindberetninger af FVU undervisning for 2016 og 1. kvartal 2017
- ▶ Takstberegning for Forsorgshjemmet Toften og Nansensgade, Klosterbanken for 2016
- ▶ Indberetning om støtte til boliger for yngre fysisk handicappede 2016
- ▶ EGU-regnskab for perioden 1. december 2015 - 30. november 2016
- ▶ Byggeregnskab Skema C for ældreboliger - Vejsgården, Vemmelev
- ▶ Byggeregnskab Skema C for servicearealerne på Fasanstien i Korsør
- ▶ Indberetning af kommunale bruttodriftsindtægter og bruttodriftsomkostninger vedrørende betalingsparkering 2016
- ▶ Regnskab for tilskud modtaget af Kunststyrelsen til drift af musikskoler 2015
- ▶ Projektregnskab for tilskud modtaget af Miljøministeriet til projekt Fjernelse af olieforurening Glærup-Bisserup for perioden 14. januar 2016 - 29. februar 2016
- ▶ Opfølgingsredegørelse for nedsættelse af færgetakster i Slagelse Kommune for 2016
- ▶ Projektregnskab for tilskud modtaget af Undervisningsministeriet til projekt Etablering af kompetencecenter 15/16 for perioden 15. april 2015 - 30. september 2016
- ▶ Erklæring om forretningsgange for NemID håndtering 2016